

Program VPUO-BH

Program VPUO–BH je sestavljen iz dveh delov. Prvi del so vaje poslušnosti VP2 brez disciplin prinašanja in vaje down. Drugi del je preizkus obnašanja v urbanem okolju. Oba dela se lahko opravlja hkrati ali pa vsak posebej. Psi, ki že imajo opravljen VP2 se jim lahko na vodnikovo zahtevo to prizna v enakih ocenah in opravijo samo še preizkus obnašanja v urbanem okolju.

Prvi del: Izpitni program vaj poslušnosti VP2, ki je sestavni del izpita VPUO-BH in ocenjevanje vaj:

Osnovni položaj psa ob vodniku v mirovanju je vedno sedi.

Samo na povelje vodnika sme pes vstati in zapustiti povelje sedi. Nobena vaja ni opravljena popolnoma, če pes pred ponovnim poveljem vodnika samovoljno zapusti, spremeni, ali kakor koli drugače vodniku nekontrolirano odpove poslušnost. Ob opravljanju izpita pa se tečajnik predhodno s sodnikom lahko dogovori, ali bo opravljal izpitne vaje pod vodstvom, ali pa jih bo opravljal sam brez vodstva in navodil sodnika.

1. Vodljivost s povodcem in motenjem

Iz osnovnega položaja, vodnik s pripetim psom na jermen za vodenje ter ovratnico prične vajo. Vajo prične z enakomerno ter dovolj hitro hojo v ravni črti, brez postanka v dolžini okoli 45 do 55 korakov. Po prehojeni razdalji, vodnik izvede enega od obratov, levo okrog ali desno okrog, ter po 20 korakih, pospeši tempo hoje do teka in nato po 15 korakih zopet tempo upočasni do popolnoma počasne hoje. Gibanje prikazanih vaj teka in počasne hoje ne sme biti krajši od 15 korakov. Po prikazani vaji v teku in počasni hoji, mora vodnik v zaporedju povelj opraviti še vse ostale obrate, levo in desno. Pes je vedno s svojo prednjo desno plečko v koraku z vodnikovima nogama. V hoji ob vodniku, ne sme uhajati ali zaostajati, tudi odmik od vodnikove noge je odbitek točk pri opravljeni vaji. Le pri začetnem povelju in spremembi hitrosti ter smeri sme vodnik uporabiti glasno povelje, pri zaustavitvi vodnika, pa se mora pes brez povelja poleg njega pravilno usesti. Vsaka korekcija ali popravek vodnika ali psa je odbitek točk. Vodnik psa pelje pripetega na povodcu, katerega drži v desni roki, povodec mora biti med hojo ohlapen in ne sme zategovati pasjega vratu.

Pri vaji, ki poteka na način, da vodnik prečka s psom grupo štirih psov, ki so odloženi, mora vodnik psa peljati skozi skupino psov tako, da pes ne zavije iz smeri, ali se oddalji od vodnika. Mora pa biti zagotovljen prostor med odloženimi psi, tako velik, da vodnik s svojim psom skupino psov nemoteno prečka, se obrne in vrne na izhodiščno točko.

Maksimalno št. točk pri tej vaji je 20 točk, minimalno št. točk, da se vajo opravi je 12 točk.

2. Vodljivost brez povodca

Enako vodnik opravlja vaje vodljivosti brez povodca, shema je identična, razlika je le v načinu izvajanja vaje. To pomeni, da vodnik na izhodiščnem položaju odpne psa z jermena za vodenje, le tega obesi preko leve rame in opravi vajo po programu.

Maksimalno št. točk pri tej vaji je 25 točk, minimalno št. točk, da se vajo opravi je 15 točk.

3. Vaje stoj med gibanjem

Iz osnovnega položaja pes na povelje prosto spremlja vodnika. Po petnajstih korakih vodnik poveljuje psu vajo stoj. Tukaj je poudarek predvsem na konec povelja, to je ostanek besede (oj). Pes se mora v

trenutku povelja ustaviti, med tem ko vodnik nadaljuje hojo in se po 20 korakih ustavi, počaka nekaj sekund, se obrne in nadaljuje hojo do psa, mimo njega po pasji levi strani, nadaljuje okoli psa na desno stran ter se skupaj s psom vrne na izhodiščno točko.

Maksimalno št. točk pri tej vaji je 15 točk, minimalno št. točk, da se vajo opravi je 9 točk.

4. Sedenje med hojo in odpoklic

Iz osnovnega položaja pes na povelje pes prosto spremlja vodnika približno 20 korakov. Z enkratnim poveljem sedi, se pes usede, vodnik pa nadaljuje hojo in se od psa oddalji za 30 korakov. Na povelje sodnika, inštruktorja, ali pa pri delu vodnika samostojno, se sme vodnik obrniti proti psu po preteku nekaj sekund. Na znak vodnik odpokliče psa, kateri mora takoj priteči in se usesti pravilno pred vodnika. Vsako zavijanje iz smeri, ali vmesno ustavljanje, sedenje ali prostor psa med vajo, je pribitek kazenskih točk.

Maksimalno št. točk pri tej vaji je 20 točk, minimalno št. točk, da se vajo opravi je 12 točk.

5. Odložitev:

Pred pričetkom prikaza vaj poslušnosti drugega psa se vodnik s psom oddalji za približno 50 korakov in psa odloži v ležeči položaj. Vodnik pri psu ne sme pustiti povodca, predmeta ali kakršnekoli druge stvari. Ko se pes uleže, gre vodnik - tako da ga pes gleda - približno 50 korakov proč, ne da bi se oziral. Nato obstane in se obrne proti psu. Pes mora ostati na svojem mestu tako dolgo, dokler drugi pes opravlja vaje 1 do 4. Po 4. vaji gre vodnik do psa.

Maksimalno št. točk pri tej vaji je 20 točk, minimalno št. točk, da se vajo opravi je 12 točk.

6. Strelomirnost:

Hkrati lahko preizkušamo enega ali več psov v vaji strelomirnost. Pred pričetkom prikaza vaj, se vodnik s psom oddalji na predvideno mesto, za cca 50 korakov in psa prosto odloži. Vodnik ne sme poleg odloženega psa puščati nikakršnih predmetov, niti ga ne sme pripeti na jermen za vodenje, ali na kakršen koli drug način. Nato se vodnik oddalji od psa na razdaljo 40 korakov, brez obračanja k psu in dodatnih poveljevanj s kretnjami ali glasom. Vodnik se vedno oddaljuje v smeri s katere je pričel vajo. Pri preizkusu strelomirnosti mora pes ostati na prostoru najmanj 5 minut. Po preteku 5 minut na znak sodnika pomočnik oz. strelec odda strel iz puške. Po oddanem strelu, vodniki odidejo do svojih psov in vajo zaključijo.

Preizkus se lahko izvaja tudi skupinsko, vendar morajo biti psi med seboj oddaljeni najmanj 15 metrov. Če to ni mogoče, se lahko število psov na preizkusu zmanjša na še dovoljeno število, katero lahko na opisani način preizkušamo. Pomočnik - strelec naj bo od psov oddaljen 30 korakov. Pes ne sme pokazati znakov panike ali strahu, ne sme cviliti ali se tresti. Lahko pokaže le zanimanje do dela. V kolikor pes kaže znake streloplahosti, preizkus za takega psa ponovimo na enak način, da ga vodnik prosto odloži in če pes po oddanem strelu zapusti prostor ali zbeži, je utemeljeno streloplah.

Drugi del: Preizkus obnašanja v urbanem okolju

Splošno

Preizkus obnašanja v urbanem okolju sestavljajo vaje s katerimi se ugotavlja vedenje v odnosu do ljudi, živali in okolja. Preizkus mora zajemati vsakdanje situacije in se ne sme izvajati v neposredni okolici matičnega društva. Preizkus se mora izvajati v strnjem naselju v času ko se odvija največji promet. Sodnik se dogovori z vodjo prireditve, kje bo preizkus v posameznih vajah potekal (ulica, pot, prostor). Udeleženci izpita in psi ne

smejo biti izpostavljeni nevarnosti v prometu, pri izvajanju izpita je potrebno upoštevati vse veljavne predpise (občinske, prometne).

Za izvedbo izpita je potrebno precej časa, zato mora organizator paziti, da ni prijavljenih preveliko število psov. V nasprotnem mora zagotoviti več sodnikov. Psi, ki opravljajo izpit, lahko vsak preizkus opravljajo individualno in so tako tudi ocenjeni. Posamezni preizkusi se ne ocenjujejo s točkami. Za oceno je pomembno kako se pes obnaša skozi celotno vajo, pomanjkljivo opravljene vaje se ne kompenzirajo z drugimi dobro opravljenimi vajami. Pomanjkljivo, oziroma ena neuspešno izvedena vaja pomeni, da sta pes in vodnik neuspešna na celotnem izpitu.

Vaje, ki so v nadaljevanju opisane, lahko sodnik prilagodi glede na situacijo v prometu oz. v naselju. V primeru nejasnosti ima sodnik pravico vajo ponoviti.

Sodniku je prepuščeno, da opredeli način izvajanja izpitov, možnosti so naslednje:

- Vsi udeleženci izpita s svojimi psi najprej opravijo vajo številka 1 in nato vsi preidejo na vajo številka 2, ter tako do vaje 6.
- Vse vaje (od 1 do 6) najprej opravi prvi kandidat s psom in nato vse vaje opravi naslednji kandidat, itd.

Potek preizkusa

1. Srečanje s skupino ljudi

Vodnik se z navezanim psom sprehaja po prometni ulici. Na znak sodnika morata pes in vodnik (ob upoštevanju prometnih predpisov) prečkati prehod za pešce (semafor, zebra) pri čemer ju ves čas izvajanja vaje spremlja sodnik. Pes mora ves čas preizkusa prostovoljno, s plečko ob vodnikovi levi nogi, spremljati svojega vodnika. Pri srečanju s pešci in v prometu se mora pes obnašati neprizadeto. Vodnik se bo pri izvajanju vaje srečal z pešci, ki bodo vnaprej izbrani. Pri srečanju z njimi pes ne sme biti obremenjen oz. se mora obnašati ravnodušno. Skupina šteje 6 pešcev, oseba iz skupine pri srečanju z vodnikom le tega pozdravi, pes pa mora pri srečanju s to osebo mirno sedeti ali ležati ob vodniku.

2. Srečanje s kolesarjem

Na znak sodnika gre vodnik s navezanim psom po ulici mimo kolesarja. Po srečanju s kolesarjem, ko je pes že za kolesarjem, le-ta pozvoni. Na določeni razdalji se vodnik s psom obrne in nadaljuje s hojo proti kolesarju, pri srečanju kolesar znova pozvoni. Srečanju potekata vedno tako, da se pes nahaja med vodnikom in kolesarjem. Pes mora biti ob srečanju s kolesarjem sproščen.

3. Srečanje z avtomobili

Vodnik mora z navezanim psom mimo več avtomobilov. Pri mimohodu vodnika s psom voznik v enem izmed avtomobilov le-tega zažene motor. Pri drugem avtomobilu voznik naglo zaloputne vrata. Ko vodnik in pes nadaljujeta s hojo se ob njiju ustavi avto in voznik vodnika povpraša o poti. Pes mora ta čas mirno sedeti ali ležati ob vodniku. Pes se mora do avtomobilov in ostalega prometa obnašati nevtrarno in ne sme kazati strahu.

4. Srečanje s tekači in skejterji (rolerji)

Vodnik se z navezanim psom sprehaja po vnaprej določeni trasi. Med hojo ga, ne da bi pri tem spreminjala tempo, prehitita najmanj dva tekača. Ko se oddaljita, se obrneta in tečeta ponovno mimo vodnika s psom. Psu ni treba hoditi ob nogi, ne sme pa obremenjevati mimoidočih oseb. Pri srečanju z osebami ima vodnik pravico psu poveljevati, da se usede ali uleže. Namesto tekačev se vaja lahko izvede s skejterji ali rolerji.

5. Srečanje z drugimi psi

Pri srečanju z drugimi psi se mora pes obnašati nevtrarno. Vodnik ob srečanju s psi lahko da dodatno povelje »poleg« ali psu poveljuje, da se usede ali uleže.

Obnašanje privezanega psa in obnašanje do živali

Na znak sodnika gre vodnik z navezanim psom po pešpoti v naselju. Po kratko prehojeni poti se vodnik, na znak sodnika, ustavi in priveže psa na drog, drevo ali drug fiksni predmet v naselju. Vodnik se umakne iz vidnega polja psa tako, da vstopi v npr. trgovino. Pes lahko leži, stoji ali sedi. V nadaljevanju gre mimo navezanega psa kakšnih pet korakov stran drug vodnik z navezanim psom. Med preizkusom samostojnosti se mora pes obnašati mirno in mora mimoidočega psa (ne sme biti pretepač) mirno (brez napadalnega vedenja, zaganjanja, napenjanja vrvice) spustiti mimo. Na znak sodnika gre vodnik do psa in ga odveže.

Opomba

Sodniku, ki opravlja to svojo funkcijo, je prepuščeno, ali bo posamezne vaje izvajal vsak pes na za to predvidenih mestih, ali pa bodo vsi udeleženci izvajali le po nekaj vaj, sodnik pa bo nato izbral drug kraj, ter bo tam ravnal enako.

Program osnovnega šolanja je potrdila Komisija za izobraževanje in izpite na 24. seji dne 27. 2. 2018 s sklepom št. 7-1 in Komisija za strokovna vprašanja KZS na 27. seji dne 13. 4. 2018 s sklepom št. K3/27/2018.

Priloge: Ocenjevalni list – VPUO-BH

OCENJEVANJE VAJ POSLUŠNOSTI – VPUO-BH

priređitelj: _____ kraj: _____ dne: _____

pasma: _____ ime psa/psice: _____

SLR: _____ spol: _____ poležen: _____

vzreditelj: _____

vodnik: _____

OCENJEVALNA TABELA

	DISCIPLINE	MOŽNE TOČKE	DOSEŽENE TOČKE
1	VODLJIVOST NA POVODCU	20	
2	VODLJIVOST BREZ POVODCA	25	
3	VAJA STOJ V GIBANJU	15	
4	SEDENJE MED HOJO IN ODPOKLIC	20	
5	ODLOŽITEV	20	
6	STRELOMIRNOST	DA/NE	
SKUPAJ		100	

	DISCIPLINE		
1	SREČANJE S SKUPINO LJUDI	Ni opravil	Opravil
2	SREČANJE S KOLESARJEM	Ni opravil	Opravil
3	SREČANJE Z AVTOMOBILI	Ni opravil	Opravil
4	SREČANJE S TEKAČI	Ni opravil	Opravil
5	SREČANJE Z DRUGIMI PSI	Ni opravil	Opravil

Za uspešno opravljen VPUO-BH mora pes vse discipline opraviti pozitivno in doseči 60% točk pri vsaki točkovani disciplini. Če pes ni opravil ene izmed disciplin, izpita ni opravil.

Sodnik:
